

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „MAŁOPOLE - S8” DLA
OBSZARU POŁOŻONEGO W MIEJSCOWOŚCI MAŁOPOLE PRZY DRODZE
EKSPRESOWEJ S8, GMINA DĄBRÓWKA**

WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

Agnieszka Odolecka

- autor prognozy kierujący zespołem

Agnieszka Odolecka

- **Cezary Maliszewski**

- członek zespołu

Cezary Maliszewski

Anna Uszkur

- członek zespołu

Anna Uszkur

Data sporządzenia:

12.05.2023 rok

SPIS TREŚCI:

WPROWADZENIE	3
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
2. METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
3. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU.....	5
4. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	7
5. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH JEGO ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	7
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU.....	13
7. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	13
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE.....	14
9. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	15
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	16
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	17
13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW	19

ZAŁĄCZNIK:

OŚWIADCZENIE AUTORA KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM

WPROWADZENIE

Celem sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka, zwanego dalej zmianą planu, jest zwiększenie dopuszczalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz korekta przebiegu jednej z dróg publicznych. Ustalenia zmiany planu są zgodne z polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka, w którym obszar opracowania znajduje się w obszarze o nadrzędności funkcji ekonomicznych, w strefie mieszkaniowej i usługowo-gospodarczej oraz w strefie szczególnej aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej. Mając na celu powyższe, na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, została podjęta Uchwała Nr XXXIII.333.2022 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania ww. zmiany planu.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka, zwanej dalej prognozą stanowi:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 503, z późn. zm.),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029, z późn. zm.).

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez zmianę planu sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

Dokumenty, które zostały uwzględnione przy sporządzaniu niniejszej prognozy to:

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wołominie (pismo znak: ZNS.902-1.43.2022 SW 4925/2022 z dn. 21.12.2022 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (brak odpowiedzi),
- Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka – IRMiR - Warszawa 2023 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka zatwierdzone Uchwałą Nr IX/53/2003 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 10 lipca 2003 r., zmienione Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka oraz Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka – IRMiR - Warszawa 2022 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Dąbrówka na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 – Dąbrówka, 2016 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2015-2023 – Contract Consulting Sp. z o.o. - Dąbrówka 2015 r.,

- Wojewódzki plan gospodarki odpadami dla Mazowsza lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 – Warszawa 2012 r.,
- Stan środowiska w województwie mazowieckim. Raport 2020 – Warszawa 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2021 – Warszawa, 2022 r.,
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny – 2019 r.,
- Klasyfikacja stanu jakości wód Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2020 r.,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – Warszawa 2018 r.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 228,5 ha i jest położony w południowej części gminy Dąbrówka, w miejscowości Małopole, wzdłuż granicy administracyjnej z gminą Klembów, w rejonie drogi ekspresowej S8. Zmianą planu objęty jest cały obszar obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka, w którym wyznaczono następujące funkcje: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych, tereny zabudowy usług obsługi komunikacji samochodowej, tereny zabudowy usługowej, magazynów i składów, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, teren drogi publicznej klasy ekspresowej, tereny dróg publicznych klasy lokalnej, tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, teren drogi wewnętrznej. Zakres zmian w uchwale intencyjnej został ograniczony do kwestii dopuszczalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz układu komunikacyjnego.

W **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Dąbrówka** (zatwierdzone Uchwałą Nr IX/53/2003 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 10 lipca 2003 r., zmienione Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka oraz Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka), analizowany teren znajduje się na obszarze o nadrzędności funkcji ekonomicznych, jego północna część w strefie mieszkaniowej i usługowo-gospodarczej, a południowa w strefie szczególnej aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej. Wskazano także ustalenia dotyczące układu komunikacyjnego. Ponadto część obszaru opracowania znajdująca się w strefie szczególnej aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej została wskazana jako wymagająca sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w tzw. fazie I).

Zmiana planu miejscowego kontynuuje politykę przestrzenną wyrażoną w studium, a także w zdecydowanej większości w obowiązującym planie. Nie wprowadza się przekształceń funkcjonalnych, a jedynie modyfikację zapisu dotyczącego dopuszczalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz korektę przebiegu jednej z dróg publicznych. Mając na względzie powyższe, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stwierdza się, że przewidywane rozwiązania nie naruszają ustaleń obowiązującego studium.

W **Opracowaniu ekofizjograficznym na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole – S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka** dokonano analiz służących ocenie obszaru objętego zmianą planu. W związku z planowanymi zmianami stwierdzono, że nie przewiduje się istotnego nasilenia antropopresji na środowisko, a wręcz, że stan powietrza może ulec poprawie mając na uwadze promocję odnawialnych źródeł energii.

Zgodnie ze **Strategią Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2015-2023** środowisko przyrodnicze Gminy jest ważne przede wszystkim ze względu na walory turystyczne. Dla władz Gminy istotne jest, aby rozwój gospodarczy Gminy szedł w parze z zachowaniem walorów przyrodniczych środowiska naturalnego. Istotny segment

aktywności gospodarczej w regionie stanowi rekreacja i turystyka, oparta na wykorzystaniu walorów przyrodniczych Gminy Dąbrówka. Oceniając istniejący stan zagospodarowania i aktualne warunki przyrodnicze, należy stwierdzić, że przedmiotowy obszar posiada predyspozycje do pełnienia przede wszystkim funkcji mieszkaniowej i usługowo-produkcyjnej wzdłuż drogi ekspresowej S8. Aby dokonać poprawnej oceny analizowanego obszaru, należy wziąć pod uwagę całą gminę. Układ funkcjonalno-przestrzenny gminy ma charakter pasmowy. Obszarami predysponowanymi do pełnienia funkcji przyrodniczych są tereny znajdujące się na północy wzdłuż Bugu. Znajdują się tam również rozległe kompleksy leśne, które stanowią kluczowy element systemu przyrodniczego gminy. Analizowany teren zaś, ze względu na przebieg drogi ekspresowej oraz brak elementów istotnych dla systemu przyrodniczego, pełni kluczową rolę dla rozwoju gospodarczego gminy. W zmianie planu nie wprowadza się modyfikacji w zakresie zasad ochrony środowiska, w związku z tym wciąż realizowana jest polityka rozwoju gminy zawarta w strategii

W Programie ochrony środowiska dla gminy Dąbrówka na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 jako główny cel polityki ekologicznej gminy wyznaczono osiągnięcie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego umożliwiającego zrównoważony, społeczno - gospodarczy rozwój gminy. Wyznaczono także następujące cele strategiczne:

1. *Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ich ochrona przed zanieczyszczeniem*
2. *Ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem*
3. *Ochrona środowiska przed nadmierną emisją hałasu i polami elektromagnetycznymi*
4. *Ochrona i właściwe wykorzystywanie gleb użytkowanych rolniczo oraz racjonalna gospodarka zasobami kopalin*
5. *Prawidłowe gospodarowanie odpadami*
6. *Ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazowych gminy*
7. *Ochrona społeczeństwa przed skutkami awarii przemysłowych i zagrożeń naturalnych*
8. *Powszechna edukacja ekologiczna*
9. *Działania systemowe służące ochronie środowiska*

W zmianie planu nie wprowadza się modyfikacji w zakresie zasad ochrony środowiska w związku z tym wciąż respektowane są cele wyznaczone w tym dokumencie.

2. METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu gminy Dąbrówka (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze zmiany planu i jego sąsiedztwie. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono prognozę wymienione zostały w wykazie materiałów. Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, zakresu i specyfiki zapisów zmiany planu. Celem ułatwienia oceny jak i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenu na środowisko było wykorzystanie uproszczonej i dostosowanej do potrzeb tego dokumentu analizy macierzowej. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanych przez projektanta urbanistę. Zaznaczyć tu trzeba, że na etapie planu miejscowego nie są określone konkretne realizacyjne rozwiązania technologiczne, co ma wpływ na jakościowy (a nie ilościowy) charakter prognozy. Wpływ ustaleń opracowanej zmiany planu na środowisko oceniono w stosunku do ustaleń obowiązującego planu miejscowego.

3. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych, organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym również projektowanego dokumentu).

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planu należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych;
- rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne bądź zmiany funkcji terenu;
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem;
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych;
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, przemian struktury agrarnej, powierzchni urządzonych terenów zieleni i wzrostu lesistości).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarów występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

Zaleca się, by monitorowanie skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu (w zakresach badań nie objętych monitoringiem WIOŚ i GIOŚ) prowadzone było przez władze Gminy Dąbrówka.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie polegające na:

- pomiarach poziomów hałasu w obrębie wydzielonych funkcji, głównie komunikacyjnych – 2 razy w roku w okresie najintensywniejszego użytkowania terenu, zwłaszcza w obrębie trasy ekspresowej S8,
- pomiarach emisji pyłów z dróg, zwłaszcza w obrębie trasy ekspresowej S8 oraz z terenów produkcyjnych, składów i magazynów,
- kontroli stanu jakości gleb w obrębie terenów produkcyjnych, składów i magazynów oraz wydzielonych dróg, zwłaszcza w rejonie trasy ekspresowej S8,
- monitoringu stanu powietrza w obrębie terenów produkcyjnych, składów i magazynów, skupisk zabudowy (szczególnie w sezonie grzewczym) oraz dróg, zwłaszcza w rejonie trasy ekspresowej S8,
- kontroli zagospodarowania ścieków w obrębie terenów produkcyjnych.

Należy tutaj także podkreślić, że planowanie przestrzenne jest procesem cyklicznym, który ma za zadanie bieżącą analizę potrzeb inwestycyjnych w mieście, stanu zagospodarowania oraz uwarunkowań przyrodniczych. W związku z powyższym Gmina Dąbrówka powinna monitorować skutki realizacji ustaleń planu. Takie zadanie nakładają na gminę przepisy odrębne, zgodnie z którymi do zadań gminy należy okresowe monitorowanie postępów realizacji uchwalonego planu miejscowego (np. corocznie) i konfrontowanie ich z aktualnymi potrzebami mieszkańców i inwestorów oraz stanem i jakością środowiska przyrodniczego (poprzez monitorowanie zagospodarowania terenu gminy oraz analizowanie wniosków). Realizacja postanowień planu odbywa się poprzez uwzględnianie w wydawanych pozwoleniach na budowę zasad zagospodarowania działek i standardów zabudowy, jakie zostały zapisane w planie miejscowym. Stan środowiska przyrodniczego powinien być przez gminę poddany monitoringowi (monitoring jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego) realizowanemu cyklicznie (np. corocznie).

4. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Z racji położenia obszaru opracowania poza terenami wchodzącymi w skład transgranicznych obszarów chronionych nie prognozuje się dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko. Zmiana planu nie wprowadza funkcji przemysłu ciężkiego czy działalności emitującej szkodliwe substancje do gruntu, wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo – wodne na tak dużą skalę (zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym – Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110 oraz art. 104 – 117 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. – Dz. U. z 2022 r., poz. 1029, z późn. zm.).

5. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH JEGO ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

POŁOŻENIE

Gmina Dąbrówka położona jest w powiecie wołomińskim, 35 km na północny-wschód od Warszawy. Obszar opracowania znajduje się na południu gminy w miejscowości Małopole, przy granicy administracyjnej z gminą Klembów. Jest to teren o strukturze mieszanej. Przeważają tereny rolne i zabudowa usługowo-produkcyjna wzdłuż drogi ekspresowej, która jest dominującą formą zagospodarowania terenu. Lokalnie występuje także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE MINERALNE

Zgodnie z fizyczno-geograficzną regionalizacją Polski opublikowaną w 2018 r.¹, obszar opracowania, położony jest na terenie jednostki – Równina Wołomińska.

POŁOŻENIE OBSZARU PLANU WEDŁUG REGIONALIZACJI FIZYCZNO-GEOGRAFICZNEJ	
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Niziny Środkowopolskie
Makroregion	Nizina Środkowomazowiecka
Mezoregion	Równina Wołomińska

Równina Wołomińska to region, który leży na wschód od Kotliny Warszawskiej i na południe od doliny dolnego Bugu, zajmując powierzchnię około 1920 km². W podłożu równiny w jej części zachodniej występują ility wstęgowe stanowiące surowiec dla cegielni, eksploatowany intensywnie od stu kilkudziesięciu lat. Równina wznosi się łagodnie w kierunku południowo-wschodnim ku Wysoczyźnie Kałuszyńskiej, z której spływają dopływy Narwi i Bugu: Struga, Czarna, Rządza, Osownica i Liwiec. Równina Wołomińska jest krainą rolniczą z małym udziałem lasów, co odróżnia ją od przyległej Doliny Dolnego Bugu.²

Pod względem geologicznym teren opracowania położony jest na iłach, mułkach i piaskach zastoiskowych z okresu Złodowacenia Środkowopolskiego.

Obszar opracowania jest położony poza udokumentowanymi złożami surowców mineralnych.

UKSZTAŁTOWANIE TERENU

W obrębie lewobrzeżnej doliny Bugu, w której położona jest gmina Dąbrówka, wyróżniają się trzy tarasy rzeczne: taras zalewowy, taras nadzalewowy niższy (akumulacyjny) i taras nadzalewowy wyższy (erozyjno-akumulacyjny, wydmy). Taras nadzalewowy rzeki wzniesiony jest średnio 1-4 m nad poziom zwierciadła wody

¹ J. Solon et al., *Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*, „Geographia Polonica”, 2018, vol. 91, no. 2, pp. 143-170

² wg. J. Kondracki, *Geografia Fizyczna Polski*, PWN, str. 195 i 196.

w rzece, jest płaski, zabagniony, urozmaicony licznymi starorzeczami (ze stagnującą wodą) w charakterystycznych dla Bugu zakolach.

Taras nadzalewowy niższy wznosi się średnio 80-82 m nad poziom morza, 5-10 m ponad poziom wody w rzece. Jest płaski, o spadkach nie przekraczających 5%, jednak urozmaicony licznymi obniżeniami (są one przeważnie podmokłe lub zabagnione) oraz formami wydmyowymi i polami piasków wydmyowych.

Taras nadzalewowy wyższy położony jest na wysokości 90-95 m n.p.m. oraz 12-17 m nad poziom wody w rzece. Jest płaski, ale również urozmaicony zagłębieniami bezodpływowymi i wydmyami o wysokości względnej dochodzącej nawet do 15 m.

Równina Wołomińska (południowo – wschodnia część gminy) obejmuje dwa obszary, (nieczytelne bezpośrednio w terenie): równinę zastoiskową, gdzie w podłożu występuje kompleks plejstoceniowych iłów warwowych, wzniesioną 95-100 m n.p.m. oraz obszar powierzchni polodowcowej denudacyjnej równiny morenowej, zbudowanej z utworów lodowcowych. Są to tereny płaskie, wzniesione średnio na wysokość 100-105 m n.p.m. Najwyższa wysokość na obszarze gminy - 107,9 m n.p.m. występuje na szczytach wydmy, najniżej położone są tereny w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki na północ od wsi Ślężany – poniżej 80 m n.p.m.³

Obszar opracowania jest generalnie płaski, co wynika z dominujących form zastoiskowych. Wysokość terenu waha się od ok. 90 do 95 m n.p.m., przy czym najwyżej położona jest trasa ekspresowa zlokalizowana na nasypach, na wysokości od ok. 95-103 m n.p.m.

GLEBY

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą teren opracowania stanowią gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz brunatne wylugowane i kwaśne, a także gleby nieprzydatne rolniczo predestynowane do zalesienia. Gleby składają się z piasków luźnych oraz słabogliniastych. Większość obszaru opracowania to grunty rolne, jednak biorąc pod uwagę klasy bonitacyjne występujące na analizowanym terenie należy uznać, że przeważają gleby słabej jakości tj. grunty orne, pastwiska oraz lasy klasy V i VI, lokalnie występują także grunty klasy IVa i IVb.

WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Gmina Dąbrowka znajduje się w zlewni dwóch rzek: Bugu oraz Rządzy. Ponadto, na terenie gminy występuje wiele mniejszych, bezimiennych cieków wodnych, rowów melioracyjnych, drobnych akwenów, w tym oczek wodnych oraz starorzeczy Bugu. To sprawia, że sieć hydrograficzna gminy jest dobrze rozwinięta. Na terenie opracowania nie zidentyfikowano żadnych cieków wodnych ani akwenów, poza rowami melioracyjnymi.

Zgodnie z Oceną jednolitych części wód w 2017 r., stan jakościowy wód powierzchniowych w punkcie pomiarowym na rzece Bug w Wyszku (punkt kontrolny najbliżej obszaru opracowania) został ogólnie oceniony jako zły, zaś stan ekologiczny jako słaby. Natomiast rzeka Rządza ostatni raz badana była w 2015 roku, jej potencjał ekologiczny oceniono wtedy jako umiarkowany, a ogólny stan wód jako zły.

Obszar planu w całości jest położony w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 222 Dolina Środkowej Wisły (Warszawa-Puławy) oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 Subniecka Warszawska.

Na obszarze gminy występują dwa obszary o odmiennym charakterze wód gruntowych: dolina Bugu i obszary tarasu erozyjnoakumulacyjnego, równiny zastoiskowej i wysoczyzny.

Dolina Bugu zbudowana jest z utworów przepuszczalnych, zwierciadło wód jest swobodne, wody gruntowe stanowią jeden poziom, wahania i głębokość ich występowania są ściśle związane ze stanami wód w rzece, w tym z intensywnością i długotrwałością opadów atmosferycznych. Generalnie jest to obszar płytkiego zalegania wód gruntowych, poniżej 2,0 m p.p.t., a częściowo, na tarasie zalewowym mamy do czynienia z terenami podmokłymi i zabagnionymi z poziomem wód w granicach 0 -1 m p.p.t..

Część południowa gminy, w której znajduje się teren opracowania, to obszary charakteryzujące się generalnie (poza lokalnymi obniżeniami) występowaniem wód gruntowych głębiej niż 2 m p.p.t., przy czym jest

³ Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowka*, str. 10-11

to kilka warstw wodonośnych, rozdzielonych utworami słabo przepuszczalnymi. Czwartorzędowy poziom wodonośny składa się tu z kilku warstw. Pierwsza, przypowierzchniowa warstwa wodonośna, nieizolowana od powierzchni, zalega średnio na głębokości 3 m p.p.t., nie ma znaczenia użytkowego, niemniej jest użytkowana w postaci studni kopanych. Druga występuje na głębokości 9-27 m p.p.t., trzecia poniżej 31 m p.p.t.. Warstwa ta prowadzi wody pod ciśnieniem subartezyjskim o stabilizacji zwierciadła statycznego 7 m p.p.t. Stwierdzono dużą zasobność tej warstwy.

Teren opracowania położony jest w 55 JCWPd, z wyjątkiem południowego krańca obszaru opracowania położonego w 54 JCWPd. Cały analizowany obszar położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 222 Dolina środkowej Wisły (Warszawa - Puławy) oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 215 Subniecka Warszawska. Jakość wód podziemnych poziomu czwartorzędowego jest generalnie zła, ponieważ są silnie zanieczyszczone związkami żelaza i nadają się do spożycia tylko po uzdatnieniu. W ramach monitoringu wód podziemnych w 2017 r. nie wyznaczono żadnych punktów pomiarowych w powiecie wołomińskim. W 2016 r. natomiast wyznaczono 6 punktów do badań jakości wód podziemnych na terenie powiatu wołomińskiego – w miejscowościach: Arciechów, Wołomin, Radzymin oraz Kąty Czarnieckie. Najbliższy punkt pomiarowy dla terenu opracowania znajduje się w miejscowości Radzymin. W dwóch punktach badawczych jakość wód podziemnych odznaczała się III klasą – wody o zadowalającej jakości, zaś w trzecim odnotowano wody klasy II – wody dobrej jakości.

WARUNKI KLIMATYCZNO-ATMOSFERYCZNE

Wg R. Gumińskiego rejon należy do wschodniej, chłodniejszej (mazowieckiej) części dzielnicy środkowej, która obejmuje dorzecza środkowej Warty i środkowej Wisły. Jest to obszar o najmniejszych w Polsce opadach rocznych (poniżej 550mm). Liczba dni mroźnych wynosi 30 do 50 w roku, a dni z przymrozkami od 100 – 110, czas trwania pokrywy śnieżnej od 38 – 60 dni w roku. Okres wegetacyjny trwa 200 do 220 dni. Średnia temperatura powietrza w roku ubiegłym wynosiła dla przedmiotowego obszaru około 10 °C.

Poszczególne rejon gminy mogą się różnić mikroklimatem w zależności od czynników lokalnych. Klimat obszaru opracowania jest charakterystyczny dla klimatu terenów otwartych z dobrym przewietrzaniem, jednakże temperatura może być nieco wyższa w związku z terenami zabudowy przemysłowej, które w dużej części pokryte są nawierzchnią utwardzoną.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń na terenie gminy Dąbrówka są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego m.in. kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, które emitują do powietrza zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania węgla, gazu ziemnego i paliw płynnych. Znaczny udział w emisji zanieczyszczeń mają także zanieczyszczenia komunikacyjne, takie jak: tlenki węgla, azotu i siarki, sadze oraz węglowodory. Zanieczyszczenia ze źródeł liniowych powodują także zapylenie wtórne poprzez ścieranie się nawierzchni dróg i opon pojazdów. Na terenie opracowania powietrze jest szczególnie narażone na zanieczyszczenia komunikacyjne w związku z przebiegającą przez środek obszaru drogą ekspresową S8. Dodatkowym czynnikiem zanieczyszczającym są tereny usługowo-przemysłowe. Na poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu wpływ mają także zanieczyszczenia napływowe oraz lokalna emisja zanieczyszczeń do powietrza, jak również warunki klimatyczne i topografia terenu.

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2021*, Gmina Dąbrówka znajduje się w strefie mazowieckiej. Zgodnie z powyższą tabelą, stężenia zanieczyszczeń w tej strefie przekroczone zostały dla pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} (dla poziomu dopuszczalnego fazy II) oraz benzo(a)pirenu i SO₂.

Tabela 1 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia (Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim na rok 2021)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
1	aglomeracja warszawska	PL1401	A	C	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ²
2	miasto Płock	PL1402	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	A	A1 ²
3	miasto Radom	PL1403	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	C1 ²
4	strefa mazowiecka	PL1404	C	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C1 ²

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, wszystkie strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A

FLORA I FAUNA⁴

Gmina Dąbrówka według podziału geobotanicznego Matuszkiewicza (1993) położona jest:

POŁOŻENIE OBSZARU PLANU WEDŁUG REGIONALIZACJI GEOBOTANICZNEJ	
Prowincja	Środkowoeuropejska
Podprowincja	Środkowoeuropejska właściwa
Dział	Brandenbursko-Wielkopolski
Kraina	Notecko-Lubuska
Okręg	Poznański

Głównym typem krajobrazu podziału Mazowieckiego jest krajobraz grądowy, krajobraz grądów i borów mieszanych, krajobraz borów i borów mieszanych oraz krajobraz dąbrów świetlistych i grądów. Kraina Północnomazowiecko-Kurpiowska charakteryzuje się borami zespołu *Peucedano-Pinetum*, grądami mazowieckimi oraz występowaniem kontynentalnego boru mieszanego *Serratulo-Pinetum*. Kraina różnicuje się na podkrainy. Przedmiotowy obszar znajduje się w Podkrajnie Wkry, na której wykształcają się łąki jesionowo-olszowe w odmianie środkowopolskiej.

Obszar opracowania w większości stanowi grunty rolne, tak więc zdecydowanie przeważa roślinność upraw polowych związana z działalnością człowieka, w stosunku do gatunków występujących naturalnie, m.in. owies, żyto, kukurydza. Część terenów jednak nie jest już użytkowana rolniczo i wkraczają na nie gatunki samosiewne, w tym typowe dla łąk, takie jak np. rumianek, chaber, czy skrzyp polny. Występują także zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, gdzie dominują gatunki takie jak: brzoza, wierzbą, niskie dęby oraz urozmaicona roślinność na obszarach styku, składająca się głównie z niskiej roślinności trawiastej, ale również krzewów i niskich drzew.

Południowa część obszaru opracowania jest w znacznej części zainwestowana. Występuje tu zabudowa usługowo-produkcyjna oraz droga ekspresowa, co wiąże się z dużym udziałem terenów utwardzonych. Roślinność w tej części analizowanego terenu to zieleń urządzona towarzysząca zabudowie, głównie w postaci trawników i ozdobnych krzewów, np. dzikiej róży.

Mając na uwadze powyższe, stwierdza się, że obszar opracowania w większości pokryty jest roślinnością o przeciętnej jakości szaty roślinnej (uprawy rolnicze oraz zieleń towarzysząca zabudowie).

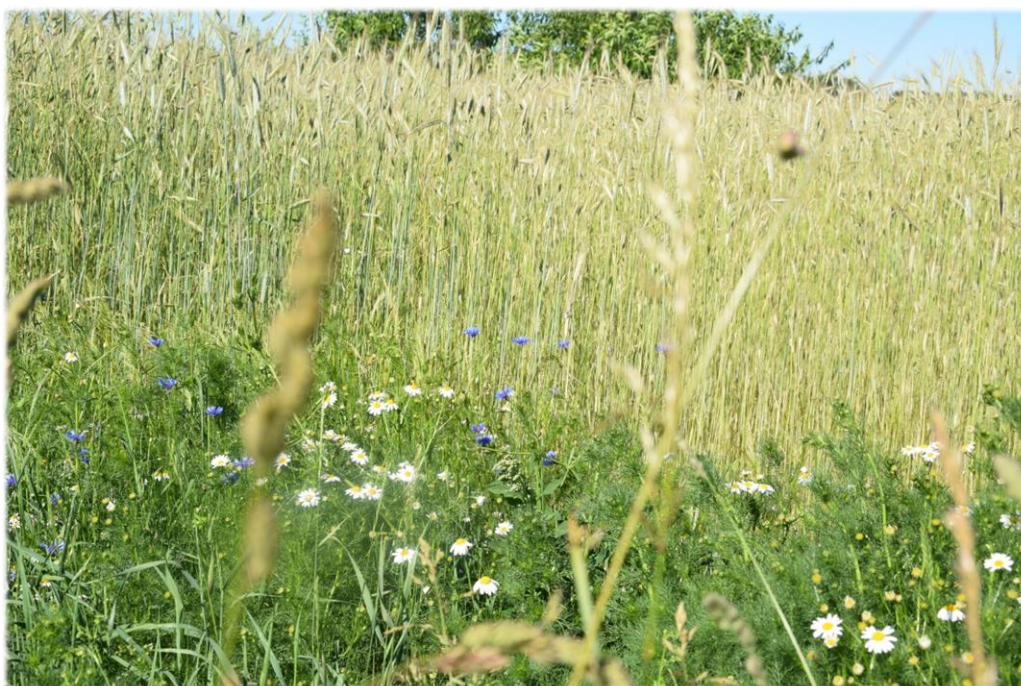
Ze względu na fakt, iż analizowany teren jest w dużej mierze zagospodarowany i znajduje się w zurbanizowanym otoczeniu, świat zwierzęcy jest reprezentowany głównie przez drobne ssaki, owady i ptaki.

⁴ Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole-S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka, IRMiR, str. 8-10

Na obszarze opracowania nie występują gatunki roślin i zwierząt objęte ochroną.

Zdjęcie 1 Jedna z dominujących roślin uprawnych na obszarze opracowania - żyto (źródło: własne)

Zdjęcie 2 Przykład roślinności łąkowej na obszarze opracowania (źródło: własne)

Zdjęcie 3 i 4 Przykłady roślinności śródpolnej i na obszarach styku (źródło: własne)

Na obszarze gminy poza doliną Bugu najwięcej gatunków zwierząt występuje w zbiorowiskach leśnych, będących najbogatszymi biotopami. Wśród ssaków wyróżnić możemy liczne gryzonie, takie jak: smużka leśna, mysz leśna, nornica ruda, a także nietoperze (np. mroczek późny) oraz niewielkie drapieżniki (np. kuna leśna). Przedstawicielami gatunków większych ssaków na terenie gminy są sarna europejska i wilk szary. Dodatkowo w lasach napotkać można zięby, rudziki i świergotki drzewne, a także dzięcioły, sikory i muchołówki. Natomiast otwarte przestrzenie uprawno-łąkowe, sprzyjają występowaniu ptaków drapieżnych, głównie mysołłowców. Środowiska te sprzyjają również występowaniu gadów, takich jak padalec zwyczajny, jaszczurka zwinka czy żmija zygzakowata oraz gryzoni (np. mysz polna). Ponadto obszar gminy Dąbrówka charakteryzuje się bogatą fauną bezkręgowców, w szczególności pajaków, a także motyli (np. czerwoczyk nieparek, szlaczkoń szafraniec). Bardzo ważnym elementem świata żywego występującego na terenie gminy jest jedyne znane stanowisko strzebli błotnej na terenie województwa mazowieckiego. Ostoją tej rzadkiej ryby są dwa niewielkie zbiorniki wodne, położone około 2 km na zachód od wsi Dąbrówka.⁵

Na obszarze opracowania występują głównie mniejsze gatunki ptaków (np. skowronki), ssaków (głównie drobne gryzonie) oraz owady.

⁵ Źródło informacji: <https://dabrowka.net.pl/index.php?cmd=zawartosc&opt=pokaz&id=112>

STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU⁶

Struktura przyrodnicza każdego obszaru zależy od zróżnicowania poszczególnych elementów biotycznych i abiotycznych środowiska naturalnego oraz stopnia ich przekształcenia. Analizowany obszar stanowi w dużej części tereny rolnicze, natomiast jego południowy fragment to tereny usługowo-produkcyjne wzdłuż drogi ekspresowej. Procesy przyrodnicze na tym obszarze zostały w sposób istotny zmodyfikowane. Przekształcenia wynikają z zastąpienia roślinności naturalnej przez uprawy rolnicze oraz zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie. Podsumowując, różnorodność biologiczna przedmiotowego terenu jest przeciętna, z uwagi na małe zróżnicowanie istniejących siedlisk, które w dużym stopniu są kształtowane przez człowieka. Nieco większe zróżnicowanie gatunków występuje na nielicznych gruntach niezabudowanych, które nie są już użytkowane rolniczo, gdzie ingerencja człowieka została zmniejszona i tym samym naturalna sukcesja napotyka mniej ograniczeń. Zwykle są to jednak gatunki o przeciętnej wartości przyrodniczej.

ZABYTKI I KRAJOBRAZ KULTUROWY

Obszar zmiany planu w dużej części stanowi krajobraz rolniczy. Jednak południowa część jest już zainwestowana - powstała zabudowa produkcyjno-usługowa wzdłuż drogi ekspresowej, a więc krajobraz częściowo przekształcił się w kulturowy.

W północnej części obszaru opracowania znajduje się stanowisko archeologiczne AZP 52-69/16 ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Jest to pozostałość osady z XVII-XVIII wieku. Inne obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską na analizowanym terenie nie występują.

SKUTKI BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W sytuacji braku realizacji zapisów opracowanej zmiany planu, analizowany obszar może ulec zmianom wyłącznie na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole – S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka (Uchwała nr XIX/162/2020 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 26 sierpnia 2020 r.). Zmiana planu nie wprowadza przekształceń funkcjonalnych, a jedynie aktualizuje zapis dotyczący dopuszczanej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz modyfikuje przebieg jednej z dróg publicznych. Obszar opracowania jest więc już objęty ustaleniami dotyczącymi ładu przestrzennego itp., a opracowana zmiana ma charakter jedynie aktualizacji.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu, co zostało szerzej omówione w rozdziale 9.

7. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Z uwagi na fakt, że obszar opracowania częściowo jest już zagospodarowany zabudową usługowo-produkcyjną, a pozostała część stanowi tereny rolne, do głównych problemów ochrony środowiska należy zaliczyć działania związane działalnością gospodarczą człowieka, w szczególności takie jak: emisja z indywidualnych źródeł ciepła i ryzyko związane z indywidualnymi formami odprowadzenia ścieków, zanieczyszczenia związane z produkcją i komunikacyjne (spaliny, wyciek substancji ropopochodnych), ekspansja zabudowy. W planie wprowadzono szereg ustaleń, m. in. z zakresu modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, mających na celu zmniejszenie uciążliwości tych zjawisk.

⁶ Źródło: *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka*, IRMiR, str. 12

Ponadto w granicach opracowania nie występują prawne formy ochrony przyrody, w tym obszar Natura 2000.

Stan środowiska przyrodniczego, zarówno na obszarze opracowania jak i w całej gminie należy uznać jako dobry. Mając na uwadze powyższe oraz z racji:

- rozwinętego procesu powstawania nowej zabudowy usługowo-produkcyjnej,
- braku prawnych form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000,
- zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie:
 - 40% na terenach oznaczonych symbolem MN/U,
 - 20% na terenach oznaczonych symbolem PU,
 - 30% na terenach oznaczonych symbolem U,
 - 20% na terenach oznaczonych symbolem UKS,
 - 20% na terenie oznaczonym symbolem UMS,
- szeregu proekologicznych ustaleń planu (ochrona wód, powietrza),

nie stwierdza się znacząco negatywnego wpływu ustaleń zmiany planu na objęte ochroną prawną przyrodniczo cenne przestrzenie. Skutki realizacji zmiany planu nie będą miały wpływu na funkcjonowanie obszarów chronionych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Do dokumentów międzynarodowych i krajowych, które należy uwzględnić przy sporządzaniu planu miejscowego należą głównie:

- Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna),
- Dyrektywa 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 roku,
- Pakiet klimatyczno-energetyczny UE,
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów,
- Konwencja w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, sporządzona w Genewie 13 listopada 1979 r.,
- Protokół z Kioto w sprawie zmian klimatu z dnia 11 grudnia 1997 roku,
- Protokół do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, dotyczący długofalowego finansowania wspólnego programu monitoringu i oceny zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie (EMEP), sporządzony w Genewie 28 września 1984 r.,
- Protokół do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie zmniejszania emisji tlenków azotu lub ich transgranicznych strumieni, sporządzonym w Sofii 31 października 1988 r. (tzw. „protokół azotowy”),
- Protokół do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie dalszego ograniczenia emisji siarki, sporządzonym 14 czerwca 1994 r. w Oslo (tzw. „II protokół siarkowy”),
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo 25 lutego 1991 r.,
- Konwencja o różnorodności biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r.,
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz siedlisk przyrodniczych z 1979 roku (ratyfikowana przez Polskę w 1982 roku),
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków,
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory,

- Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1997 roku w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza,
- Dyrektywa Rady 76/464/WEG z dnia 4 maja 1976 roku w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty,
- Dyrektywa Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów, zmienionej Dyrektywą Rady 91/156/EWG,
- Dyrektywa 96/61/WE z dnia 24 września 1996 roku w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli, zwana popularnie IPPC,
- Dyrektywa Rady 2000/14/WE z dnia 8 maja 2000 roku w sprawie emisji hałasu,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – 2018 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Dąbrówka na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023,
- ustawy krajowe (m.in. Prawo wodne, Prawo ochrony środowiska, Ustawa o odpadach).

Z racji ograniczonego zakresu ingerencji opracowanej zmiany planu w ustalenia obowiązującego Miejsowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, Gmina Dąbrówka (Uchwała nr XIX/162/2020 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 26 sierpnia 2020 r.), stwierdza się, że cele ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego uwzględniono w opracowywanym dokumencie.

9. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Należy mieć na uwadze, że przedmiotem zmiany planu jest tylko zwiększenie dopuszczalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego (na terenach oznaczonych symbolami P/U i UMS) oraz nieznaczna korekta przebiegu drogi publicznej klasy dojazdowej oznaczonej symbolem KDD-7. Pozostałe ustalenia obowiązującego planu pozostały bez zmian. W przypadku korekty przebiegu drogi pomiędzy terenami przeznaczonymi pod obiekty produkcyjne, magazyny, składy oraz zabudowę usługową nie przewiduje się zmiany oddziaływania na środowisko. Część terenu wyznaczonego pod drogę włączono w ww. teren budowlany. Wpływ na środowisko natomiast może mieć zwiększenie dopuszczalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego. W związku z powyższym mogą lokalnie powstać instalacje na potrzeby funkcjonowania zabudowy o funkcji zgodnej z przeznaczeniem określonym w planie, zajmujące większe powierzchnie niż przy dotychczas dopuszczalnej mocy (100 kW). Może to wiązać się z nieznacznie negatywnym wpływem na środowisko zwłaszcza na etapie przygotowania inwestycji, np. na wierzchnią warstwę ziemi. Jednakże po jej zrealizowaniu skutki dla środowiska będą tylko pozytywne. Promocja i eksploatacja odnawialnych źródeł energii przyczyni się w szczególności do poprawy stanu powietrza i klimatu:

różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	–	negatywnym oddziaływaniem okresowym będzie ewentualne ograniczenie szaty roślinnej na potrzeby budowy instalacji, jednak przewiduje się, że będzie to oddziaływania lokalne i przejściowe występujące jedynie na etapie przygotowania inwestycji,
ludzie	–	pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem będzie poprawa jakości powietrza i przyczynienie się do zmniejszenia emisji, a tym stworzenie lepszych warunków do życia ludzi,
system przyrodniczy	–	brak oddziaływania,
woda	–	brak oddziaływania,
powietrze	–	pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem będzie poprawa jakości powietrza poprzez stosowanie odnawialnych źródeł energii,

powierzchnia ziemi	–	oddziaływanie bezpośrednie (ale jedynie lokalne i okresowe) to przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi związane głównie z ewentualnymi wykopami pod realizację instalacji (prace te nie będą naruszać głębokich warstw podłoża),
krajobraz	–	negatywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i stałe będzie związane z ewentualną realizacją nowych obiektów na przedmiotowym terenie, a skala i rodzaj oddziaływania związany będzie z indywidualnym zagospodarowaniem poszczególnych działek,
klimat	–	pozytywnym, stałym, długotrwałym oddziaływaniem będzie przyczynienie się do zmniejszenia efektu cieplarnianego poprzez stosowanie odnawialnych źródeł energii,
zasoby naturalne	–	brak oddziaływania,
zabytki	–	brak oddziaływania,
dobro materialne	–	oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym, będzie poprawa warunków do życia ludzi poprzez zredukowanie zanieczyszczenia powietrza i ograniczenie negatywnego wpływu powodującego niekorzystne zmiany klimatyczne, – oddziaływaniem pozytywnym, stałym i długoterminowym będzie odciążenie sieci i w perspektywie oszczędność finansowa związana z redukcją kosztów zaopatrzenia w energię.

W wyniku uchwalenia zmiany planu nie przewiduje się występowania oddziaływań skumulowanych.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Podstawowymi środkami minimalizującymi negatywne oddziaływanie planu są jego ustalenia ochronne. W zakresie ochrony środowiska przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu nie wprowadzono zmian w stosunku do ustaleń obowiązującego planu. Zwiększono jedynie dopuszczalną moc urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego (na terenach oznaczonych symbolami P/U i UMS) oraz nieznacznie skorygowano przebieg drogi publicznej (KDD-7). Zmiana planu nie wprowadza modyfikacji funkcji terenów wyznaczonych w obowiązującym dokumencie, ani nie intensyfikuje możliwości inwestycyjnych.

Zastosowanie się do wszystkich zachowanych ustaleń obowiązującego planu wystarczająco ograniczy negatywne oddziaływanie na środowisko.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Alternatywą dla przyjęcia przedmiotowego planu jest pozostawienie istniejącego stanu prawnego, tj. ustaleń obowiązującego Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka (Uchwała nr XIX/162/2020 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 26 sierpnia 2020 r.

Przedmiotem zmiany planu jest zwiększenie dopuszczalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz nieznaczna korekta przebiegu drogi publicznej. Przeznaczenia terenów wyznaczone w obowiązującym planie pozostały bez zmian.

Z uwagi na oczywisty charakter potrzebnych zmian, w trakcie prac planistycznych nad zmianą planu nie znaleziono i nie rozważano innych rozwiązań.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Gmina Dąbrówka położona jest w powiecie wołomińskim, 35 km na północny-wschód od Warszawy. Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 228,5 ha i jest położony w południowej części gminy Dąbrówka, w miejscowości Małopole, wzdłuż granicy administracyjnej z gminą Klembów. W dużej części stanowi tereny rolne, natomiast południowa część obszaru jest zagospodarowana zabudową usługowo-produkcyjną. Ważny element w strukturze przestrzennej stanowi droga ekspresowa S8 przebiegająca przez obszar opracowania.

Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 228,5 ha i jest położony w południowej części gminy Dąbrówka, w miejscowości Małopole, wzdłuż granicy administracyjnej z gminą Klembów, w rejonie drogi ekspresowej S8. Zmianą planu objęty jest cały obszar obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka, w którym wyznaczono następujące funkcje: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych, tereny zabudowy usług obsługi komunikacji samochodowej, tereny zabudowy usługowej, magazynów i składów, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowe, teren drogi publicznej klasy ekspresowej, tereny dróg publicznych klasy lokalnej, tereny dróg publicznych klasy dojazdowej, teren drogi wewnętrznej. Zakres zmian w uchwale intencyjnej został ograniczony do kwestii mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz układu komunikacyjnego.

Celem sporządzenia zmiany planu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka, zwanego dalej zmianą planu, jest zwiększenie dopuszczalnej mocy urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego oraz korekta przebiega jednej z dróg publicznych. Ustalenia zmiany planu są zgodne z polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka, w którym obszar opracowania znajduje się w obszarze o nadrzędności funkcji ekonomicznych, w strefie mieszkaniowej i usługowo-gospodarczej oraz w strefie szczególnej aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej. Mając na celu powyższe, na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, została podjęta Uchwała Nr XXXIII.333.2022 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania ww. zmiany planu.

Podstawę prawną prognozy oddziaływania na środowisko stanowi:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 503, z późn. zm.),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029, z późn. zm.).

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, między innymi na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu gminy Dąbrówka (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze planu i jego sąsiedztwie. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono prognozę wymienione zostały w wykazie materiałów. Zakres prac nad prognozą został dostosowany do charakteru, zakresu i specyfiki zapisów zmiany planu.

Dokumenty, które zostały uwzględnione przy sporządzaniu niniejszej prognozy to:

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wołominie (pismo znak: ZNS.902-1.43.2022 SW 4925/2022 z dn. 21.12.2022 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (brak odpowiedzi),
- Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka – IRMiR - Warszawa 2023 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka zatwierdzone Uchwałą Nr IX/53/2003 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 10 lipca 2003 r., zmienione Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka oraz Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka – IRMiR - Warszawa 2022 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Dąbrówka na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 – Dąbrówka, 2016 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2015-2023 – Contract Consulting Sp. z o.o. - Dąbrówka 2015 r.,
- Wojewódzki plan gospodarki odpadami dla Mazowsza lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 – Warszawa 2012 r.,
- Stan środowiska w województwie mazowieckim. Raport 2020 – Warszawa 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2021 – Warszawa, 2022 r.,
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny – 2019 r.,
- Klasyfikacja stanu jakości wód Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2020 r.,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – Warszawa 2018 r.

Przedmiotem zmiany planu jest dopuszczalna moc urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem promieniowania słonecznego (na terenach oznaczonych symbolami P/U i UMS) oraz korekta przebiegu jednej z dróg publicznych klasy dojazdowej oznaczonej symbolem KDD-7. Pozostałe ustalenia obowiązującego planu pozostały bez zmian.

Alternatywą dla przyjęcia przedmiotowego planu jest pozostawienie istniejącego stanu prawnego, tj. ustaleń obowiązującego Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka (Uchwała nr XIX/162/2020 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 26 sierpnia 2020 r. Z uwagi na oczywisty charakter potrzebnych zmian, w trakcie prac planistycznych nad zmianą planu nie znaleziono i nie rozważano innych rozwiązań.

Prognoza wykazała, że **w zmianie planu uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego** (w tym wspólnotowego) i nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu. Zmiana planu ingeruje w zapisy obowiązującego planu miejscowego w minimalnym zakresie.

Projektowany sposób zagospodarowania przestrzennego poszczególnych obszarów zmiany planu nie wpłynie znacząco na pogorszenie stanu środowiska – nie prognozuje się przekroczeń określonych prawem standardów jakości środowiska. Nie stwierdza się też transgranicznych oddziaływań ustaleń zmiany planu. Nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów

Natura 2000 oraz integralności tego obszaru. Obszar objęty zmianą planu nie znajduje się w obszarze Natura 2000. Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z zachowanymi ustaleniami obowiązującego planu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym, a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu.

13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

- Uzgodnienie zakresu prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wołominie (pismo znak: ZNS.902-1.43.2022 SW 4925/2022 z dn. 21.12.2022 r.),
- Uzgodnienie zakresu prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (brak odpowiedzi),
- Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka – IRMiR - Warszawa 2023 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka zatwierdzone Uchwałą Nr IX/53/2003 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 10 lipca 2003 r., zmienione Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka oraz Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małopole - S8” dla obszaru położonego w miejscowości Małopole przy drodze ekspresowej S8, gmina Dąbrówka – IRMiR - Warszawa 2022 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Dąbrówka na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 – Dąbrówka, 2016 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2015-2023 – Contract Consulting Sp. z o.o. - Dąbrówka 2015 r.,
- Wojewódzki plan gospodarki odpadami dla Mazowsza lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 – Warszawa 2012 r.,
- Stan środowiska w województwie mazowieckim. Raport 2020 – Warszawa 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2021 – Warszawa, 2022 r.,
- Wyniki badań wskaźników fizykochemicznych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny – 2019 r.,
- Klasyfikacja stanu jakości wód Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2020 r.,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – Warszawa 2018 r.

20